

УДК 338.24

Ольга Владимир, Леся Кривко

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОСОБА – ПІДПРИЄМНИЦТВО – ДЕРЖАВА

Olha Vladymyr, Lesya Kryvko

PERSON – ENTREPRENEURSHIP – STATE

Набуття Україною конкурентоспроможності у сучасному світі нерозривно пов'язане із модернізацією її економіки. Як засвідчує міжнародний досвід, важливою складовою мобілізації інституційних чинників зміцнення конкурентоспроможності національної економіки є підприємництво.

Із моменту здобуття Україною незалежності відбувалося поступове становлення вітчизняного підприємництва як самостійного соціально-економічного явища.

Розширення структури пропозицій на внутрішньому ринку товарів та послуг, створення ефективного конкурентного середовища, стимулювання інноваційного розвитку, відродження підприємницької ініціативи населення, створення додаткових робочих місць та підвищення гнучкості зайнятості, зміцнення регіональних економік – це далеко не всі, але дуже важливі завдання, що стоять перед вітчизняним підприємництвом.

При цьому невід'ємними складовими сучасного підприємництва є малий та середній бізнес, на який покладаються функції прискорення структурної перебудови економіки, підвищення організаційної ефективності використанню національних ресурсів, і який за умови виваженої державної політики здатний створити тисячі нових робочих місць і сприяти становленню України як економічно розвиненої держави.

На сьогодні малий і середній бізнес за кількістю підприємств становить основу підприємництва в Україні. Так, у загальній кількості суб'єктів підприємницької діяльності малі підприємства займають найбільшу частку – 92,7%, на середні припадає – 6,8 %, 0,5 % – великі підприємства. Крім того, в Україні зареєстровано 2,4 млн. фізичних осіб-підприємців [1, с.7].

Кількість малих підприємств на 10 тис. осіб населення у 2010 році становила 70 одиниць, середніх – 5 одиниць. Кількість зайнятих працівників на малих підприємствах складала 2,2 млн. осіб, або 24,9 відсотка від загальної кількості зайнятих на підприємствах України, а на середніх відповідно – 3,1 млн. осіб або 35,0 відсотка [2].

Крім того, з метою надання фінансово-кредитної, інформаційно-консультативної підтримки суб'єктам малого підприємництва в Україні функціонує мережа об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва, зокрема, 449 бізнес-центрів, 262 фонди підтримки підприємництва, 819 кредитних спілок, 808 лізингових центрів, 1866 громадських об'єднань суб'єктів підприємництва, 482 страхові організації, 2303 аудиторські фірми та приватних аудиторів, 3241 інвестиційних та інноваційних фондів та компаній, 3119 інформаційно-консультативних установ [1, с.9].

За останні роки в Україні прийнято основоположні закони, які відповідають європейським принципам регулювання підприємницької діяльності, і завдяки яким відбулося:

– **зниження регуляторного тиску:** на законодавчому рівні закріплено обов'язкове планування діяльності з підготовки проектів регуляторних актів; публічне обговорення проектів регуляторних актів; проведення аналізу результативності проектів регуляторних актів; недопущення прийняття неефективних регуляторних актів; перегляд діючих регуляторних актів (Закон України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності");

– **спрощення реєстрації суб'єктів господарської діяльності:** в Україні створено Єдиний державний реєстр юридичних і фізичних осіб-підприємців, відомості якого є відкритими і загальнодоступними; запроваджено єдиний спрощений порядок державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців; Україна першою з країн-членів СНД приєдналася до Європейського бізнес-реєстру, що створило передумови для ведення прозорих ділових операцій, сприяло налагодженню контактів між різними підприємствами та зростанню інвестицій;

– **спрощення процедури отримання документів дозвільного характеру:** на законодавчому рівні визначено правові та організаційні засади функціонування дозвільної системи у сфері господарської діяльності, встановлено порядок діяльності дозвільних органів, уповноважених видавати документи дозвільного характеру, та державних адміністраторів; встановлено відповідальність у сфері видачі документів дозвільного характеру; запроваджено можливість впровадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності на підставі декларації відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства; видача документів дозвільного характеру центральними органами виконавчої влади здійснюється згідно з порядками, встановленими Кабінетом Міністрів України; на місцевому рівні створено та організовано роботу 681 дозвільних центрів; затверджено перелік документів дозвільного характеру, які видаються на місцевому рівні; запроваджено принцип "мовчазної згоди" для започаткування господарської діяльності; встановлено строк видачі документів дозвільного характеру – 10 робочих днів.

Таким чином удосконалення нормативно-правового поля:

• **у дозвільній сфері полягатиме в:**

- максимальному скороченні переліку документів дозвільного характеру;
- переході отримання документу дозвільного характеру до започаткування господарської діяльності на підставі подання декларації відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства;
- посиленні відповідальності посадових осіб дозвільних органів за порушення вимог законодавства.

• **у сфері ліцензування полягатиме у:**

- скороченні кількості видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню;
- встановленні заявницького принципу отримання ліцензії;
- запровадженні альтернативних способів регулювання замість ліцензування.

• **у сфері державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності полягатиме в:**

- провадженні електронної реєстрації та електронного взаємообміну інформацією між всіма учасниками державної реєстрації;
- встановленні порядку проведення електронної державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;
- спрощенні процедури державної реєстрації добровільного припинення юридичної особи та припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця.

У підсумку реалізація запропонованих завдань сприятиме взаємоузгодженню інтересів особи, суспільства і держави, шляхом збільшення росту якісних та кількісних показників розвитку підприємництва та національної економіки, створення нових робочих місць, та становленню позитивного іміджу країни на світовій арені.

Використана література:

1. Примуш М. В. Розвиток підприємництва в Україні / М. В. Примуш // Цивільне суспільство. – 2011. – № 7(12). – С. 8-9.
2. Мілян В.Б. Статистичні дослідження зайнятості України / В. Б. Мілян // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kadrovik01.com.ua/>